

Leseveiledning til 18.04

Tema: Arbeidsmarked og lønnsdannelse

Hva bestemmer tilbud av arbeidskraft og etterspørsel etter arbeidskraft?

Hvordan virker arbeidsmarkedet? Virkninger av inngrep i arbeidsmarkedet.

Hva kan forklare lønnsforskjeller?

Les:

- M&T kap.18,19 og kap.21 s.454-458.
- Barth, E. (1998). "Inntektsforskjeller og lønnsdannelse", i A. Rødseth og C. Riis (red), *Markeder, Ressurser og fordeling*, Ad Notam Gyldendal, Oslo
- Notatet "Arbeidskraftsetterspørsel" på kursets hjemmeside.

Bedriftenes etterspørsel etter arbeidskraft:

Sjekk at du kan:

- Forklare ved hjelp av en figur hvor mye en bedrift vil etterspørre av arbeidskraft for ulike lønnsnivåer.
- Forklare hva som skjer med etterspørselen etter arbeidskraft dersom prisen på bedriftens produkt øker, mens lønna er uendret.
- Forklare hvordan bedriftens etterspørsel etter arbeidskraft endres dersom de må betale en arbeidsgiveravgift.

Individens tilbud av arbeidskraft:

Sjekk at du kan:

- Forklare hva som bestemmer tilbudet av arbeid i et marked
- Forklare hva som menes med substitusjons- og inntektseffekten av en lønnsøkning, og hvordan disse effektene kan forklare hvorfor økt lønn ikke nødvendigvis leder til at en person ønsker å jobbe mer (ta mindre fri).

Arbeidsmarkedet:

Bruker teorien for FK-marked til å se på blant annet minstelønn/tarifflønn.

Litt om alternative modeller for arbeidsmarkedet.

Sjekk at du kan:

Gi noen eksempler på faktorer som kan skift i (i) etterspørsel etter arbeidskraft og (ii) tilbud av arbeidskraft

Forklare hva som skjer i markedet dersom vi får et skift i tilbud eller etterspørsel.

Forklare virkningene i arbeidsmarkedet av minstelønn/tarifflønn, arbeidsgiveravgift og skatt på lønn.